

Bangkok Deklarasyonu

**“Sürdürülebilir Toplum Bağlamında Anayasa Yargısının
Güçlendirilmesinde Anayasa Mahkemeleri ve Muadili Kurumlar”
temasıyla düzenlenen
Asya Anayasa Mahkemeleri ve Muadili Kurumlar Birliği 6. Kongresi
19 Eylül 2024**

Bizler, 18-21 Eylül 2024 tarihleri arasında Bangkok, Tayland’da bir araya gelen Asya Anayasa Mahkemeleri ve Muadili Kurumlar Birliği (AAMB) üyeleri olarak, anayasa yargısı ilkelerine duyduğumuz ortak taahhüt temelinde hareket etmekteyiz. “Sürdürülebilir Toplum Bağlamında Anayasa Yargısının Güçlendirilmesinde Anayasa Mahkemeleri ve Muadili Kurumlar” konulu söz konusu Konferans, kendilerini hukukun üstünlüğünü, demokrasiyi ve insan haklarını güvence altına almayı adanmış ülkeler arasında bir diyalog ve iş birliği platformu sağlamaktadır.

Anayasa yargısının temel ilkelerini tanıyarak, anayasanın üstünlüğüne, kuvvetler ayrılığına, temel hakların korunmasına ve yargı bağımsızlığına olan gereksinime yönelik inancımızı bir kez daha teyit etmekteyiz. Söz konusu ilkeler toplumlarımızda adalet, barış ve istikrarın temelini oluşturan değerlerdir. Teknolojik gelişmelerin, çevre sorunlarının ve toplumsal dönüşümün damgasını vurduğu hızla değişen günümüz koşullarında, sürdürülebilir toplumların teşvik edilmesinde anayasa yargısının üstlendiği belirleyici rolü kabul ediyor ve destekliyoruz. Her ülkenin, kendi anayasal çerçevesine sürdürülebilirlik kavramını dâhil ederken, kendisine özgü hukuki teamüllerini, toplumsal koşullarını ve kalkınma önceliklerini yansıtacak şekilde hareket edeceğini kabul ediyoruz. İklim değişikliği, kaynak yönetimi ve toplumsal eşitlik benzeri küresel meselelerin ele alınmasında ve kalkınmanın sürdürülebilir, kapsamlı ve adil niteliğinin sürdürülmesinde hukukun üstünlüğünün tesis edilmesi ve temel hakların korunmasının zaruri olduğu görüşünden hareketle, anayasal çerçevelerimizi söz konusu yeni güçlüklerle göre uyarlarken karşılıklı saygı ve iş birliğinin önemini vurgulamaktayız.

Adalet, barış ve insan haklarının korunmasına olan bağlılığımızı teyit ederek, Filistin halkının maruz kaldığı ihlaller dâhil olmak üzere, bireylerin ve ulusların yaşamını, güvenliğini, özgürlüğünü ve onurunu tehdit eden her türlü eyleme karşı birlik ve dayanışma içinde hareket edeceğimizi beyan ederiz.

Toplumlarda sürdürülebilir barış ve istikrarın muhafaza edilmesi, iklim değişikliğiyle mücadele ve “iklim adaletinin” teşvik edilmesine yönelik çabaların bir parçası olarak adalete erişimin sağlanmasının önemini vurgulamaktayız. Bu doğrultuda, Azerbaycan'ın ev sahipliğinde gerçekleştirilecek olan Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi 29. Taraflar Konferansı'nın (COP 29) başarıya ulaşmasını temenni ederiz. Bu tür uluslararası zirvelerin, iklim değişikliğiyle mücadele edilmesi ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin teşvik edilmesi açısından üstlendiği önemli rolün bilincindeyiz.

Venedik Komisyonu ve Birleşmiş Milletler kuruluşlarının desteğiyle, diğer anayasa mahkemeleri ve muadili kurumlar arasında küresel, bölgesel ve bölgeler arası düzeyde iş birliğini güçlendirmeye yönelik kararlılığımızı sürdürmekteyiz. Bununla birlikte, hukukun üstünlüğünün tesisi, insan haklarının korunması ve adalete erişimin yaygınlaştırılmasını hedefleyen diğer birlikler ve ilgili topluluklarla da iş birliğimizi derinleştirme irademizi beyan ederiz.

Asya Anayasa Mahkemeleri ve Muadili Kurumlar Birliği üyeleri olarak, anayasa yargısı ve sürdürülebilir toplum arayışına yönelik kararlılığımızda birleşmekteyiz. Bu Konferansın sonunda, farklılıklarımıza saygı duyarak inşa ettiğimiz ortak hedeflerimize bağlı, adil ve eşitlikçi bir dünya oluşturma yönündeki ortak amacımızı yineliyoruz.

Sürdürülebilir kalkınma bağlamında anayasa yargısı ilkelerine bağlı daha kapsamlı bir topluluğun oluşturulması amacıyla diğer anayasa mahkemelerini ve muadili kurumları da birliğimize iştirak etmeye davet ediyoruz.

Bu Deklarasyon, 18-19 Eylül 2024 tarihlerinde Bangkok, Tayland'da gerçekleştirilen Asya Anayasa Mahkemeleri ve Muadili Kurumlar Birliği (AAMB) 6. Kongresinde oybirliğiyle kabul edilmiştir.

Bangkok'ta, 19 Eylül 2024 tarihinde kabul edilmiştir.